

- Art. 1: Definities
 Art. 2: Algemeen
 Art. 3: Offertes, aanbiedingen
 Art. 4: Annulering
 Art. 5: Prijs
 Art. 6: Prijswijzigingen
 Art. 7: Betalingstermijn
 Art. 8: Wijze van levering; eigendomsvoorbehoud
 Art. 9: Termijn van levering
 Art. 10: Onderzoek bij aflevering
 Art. 11: Inhoud en wijziging overeenkomst
 Art. 12: Zet-, druk- of andere proeven
 Art. 13: Afwijking van de krachtens de overeenkomst aan de leverancier te betalen bedragen. De aangebonden zekerheid zal zodanig moeten zijn, dat de vordering met de eventueel daarop vallende rente en kosten behoorlijk gedekt is en dat de leverancier daarop zonder moeite verhaal op zal kunnen nemen. Een eventueel later onvoldoende gevonden zekerheid aangevuld dient tijdig betaald als in lid 1 van dit artikel bedoeld, is deze wijgens de vordering in de voldoening van het door hem verschuldigde bedrag vanaf de factuurdatum over dit bedrag 12% rente (jaarbasis) verschuldigd. De leverancier is bevoegd een twaalfde deel van deze rente in rekening te brengen over elke maand die de leverancier niet betaald heeft.
 Art. 14: Auteursrechten etc.
 Art. 15: Eigendom produktiemiddelen etc.
 Art. 16: Eigendom opdrachtgever pandrecht
 Art. 17: Door de opdrachtgever aangeleverde materialen en producten
 Art. 18: Overmacht
 Art. 19: Aansprakelijkheid
 Art. 20: Geschillen; Scheidsrecht voor de Grafische Industrie
 Art. 21: Toepasselijk recht

Artikel: 1: Definities
 In deze leveringsvoorwaarden wordt verstaan onder:
 a. **Opdrachtgever:** de natuurlijke of rechtspersoon die aan de leverancier opdracht heeft gegeven tot de vervaardiging van zaken of tot het verrichten van werkzaamheden;
 b. **Leverancier:** de natuurlijke of rechtspersoon die de opdracht als bedoeld onder a. heeft aanvaard of een aan een mogelijke opdracht voorafgaande offerte of aanbod heeft uitgebracht;
 c. **Informatiedrager:** magnetische banden en schijven, optische schijven en alle andere middelen bestemd voor het met behulp van apparatuur vastleggen, bewerken, verzenden of vervoervuldragen van wel openbaar maken van teksten, tekeningen of andere gegevens, een en ander in de meest ruime betekenis van het woord;

Artikel: 2: Algemeen
 1) Deze leveringsvoorwaarden zijn van toepassing op de totstandkoming, de inhoud en de nakoming van alle tussen de opdrachtgever en de leverancier gesloten overeenkomsten.
 2) Algemene (inkoop-)voorwaarden van de opdrachtgever zijn slechts van toepassing indien uitdrukkelijk en schriftelijk is overeengekomen dat deze uitsluiting van deze leveringsvoorwaarden op de overeenkomst tussen partijen niet van toepassing zullen zijn.

Artikel 3: Offertes, aanbiedingen
 1) Het enkele uitbrengen van al dan niet met offerte aangeduide prijsopgave, begroting, voorcalculatie of soortgelijke mededeling verplicht de leverancier niet tot het sluiten van een overeenkomst met de opdrachtgever.
 2) Aanbiedingen van de leverancier zijn steeds vrijblijvend en kunnen slechts zonder afwijkingen worden aanvaard. Een aanbod wordt in elk geval geacht te zijn verworpen indien dit niet binnen een maand is aanvaard. Onder aanbod wordt verstaan een door de leverancier gedaan voorstel tot het aangaan van een overeenkomst, dat zodanig is bepaald, dat door de aanvaarding ervan onmiddellijk een overeenkomst ontstaat.

Artikel 4: Annulering
 1) De opdrachtgever is gerechtigd een overeenkomst te annuleren voordat de leverancier met de uitvoering van de overeenkomst is begonnen en hiervoor door de leverancier ontstane schade vergoed. Onder deze schade wordt begrepen de door de leverancier geleden verlies en gederfde winst en in elk geval de kosten die de leverancier reeds ter voorbereiding heeft gemaakt, waaronder die van gereserveerde productiecapaciteit, ingekochte materialen en andere diensten en opslag.
 2) Annulering van overeenkomsten tot vervaardiging van periodieke uitgaven als bedoeld in lid 2 en 3 van artikel 14 is niet mogelijk.

Artikel 5: Prijs
 1) Alle opgegeven prijzen zijn exclusief omzetbelasting (B.T.W.) en andere door de overheid opgelegde heffingen.
 2) De prijs die de leverancier voor de door hem ter verrichten prestatie heeft opgegeven geldt uitsluitend voor de prestatie conform de overeengekomen specificaties.
 3) Bij samengestelde aanbiedingen bestaat geen verplichting tot levering van een gedeelte van de totale prestatie tegen het voor dit gedeelte in het aanbod vermelde bedrag of tegen een evenredig gedeelte van de voor het geheel opgegeven prijs.
 4) Indien tussenpartijen geen prijs is overeengekomen, maar partijen in een jaar voorgaande aan de overeenkomst een of meerdere overeenkomsten met een gelijke of nagenoeg gelijke inhoud hebben gesloten, zal de prijs op basis van de daarbij gebruikte productiemethoden en gehanteerde calculatiemethoden worden berekend.
 5) Indien buiten toepassing van het bepaalde in het vorige lid van dit artikel tussen partijen geen prijs is overeengekomen, indien slechts bij wijze van schatting een prijs is afgegeven of de overeengekomen prijs krachtens deze algemene voorwaarden kan worden gewijzigd, wordt de prijs respectievelijk de wijziging bepaald volgens de laatstelijk uitgegeven advies-calculationsschema's en voorts op een in de grafische industrie als reeds beschouwd bedrag.

Artikel 6: Prijswijzigingen
 1) De leverancier is gerechtigd de overeengekomen prijs te verhogen wanneer een of meer van de volgende omstandigheden zich na het sluiten van de overeenkomst voordoen: stijging van de kosten van materialen, halfabrikaten of diensten die voor de uitvoering van de overeenkomst nodig zijn, stijging van verzendkosten, van lonen, van werkgeverslasten, sociale verzekeringen, van de met andere met arbeidsvoorwaarden gemoeide kosten, invoering van nieuwe en verhoging van bestaande overheidsheffingen op grondstoffen, energie of reststoffen, een aanzienlijke wijziging in valutaverhoudingen of, in het algemeen, omstandigheden die met een ander vergelijkbaar zijn.
 2) Extra bewerkelijke tekst, onduidelijke kopij, onduidelijke schetsen, tekeningen of modellen, ondeugdelijke informatiedragers, ondeugdelijke computerprogrammatuur of databestanden, ondeugdelijke wijze van aanlevering van de door de opdrachtgever aan te leveren materialen of producten en alle soortgelijke televeringen door de opdrachtgever die de leverancier tot meer werkzaamheden of kosten noodzakend dan deze bij het aangaan van de overeenkomst redelijkerwijs mocht verwachten, zijn grond voor verhoging van de overeengekomen prijs. Ook buitengewone of in redelijkheid onvoorzienbare verwerkingsmoeilijkheden voortvloeiend uit de aard van de te verwerken materialen en producten zijn grond tot verhoging van de overeengekomen prijs.
 3) De leverancier is gerechtigd de overeengekomen prijs te verhogen respectievelijk te wijzigen indien de opdrachtgever wijziging in de oorspronkelijk overeengekomen specificaties aanbrengt, daaronder begrepen auteurscorrecties of gewijzigde instructies na de ontvangst van werktekeningen, modellen van zet-, druk-, en andere proeven. De leverancier zal binnen de grenzen van wat redelijkerwijs aan deze wijzigingen meewerken, indien de inhoud van de door hem te verrichten prestatie althans niet wezenlijk van de oorspronkelijk overeengekomen prestatie afwijkt.

Artikel 7: Betalingstermijn
 1) Tenzij anders is overeengekomen, dient de opdrachtgever de prijs en de overige krachtens de overeenkomst verschuldigde bedragen te betalen binnen 14 dagen na factuurdatum, zonder zich op enige korting, verrekening of opschorting te kunnen beroepen. De betaling dient evenwel contant bij aflevering plaats te vinden indien de

opdrachtgever een natuurlijk persoon is die niet handelt in de uitvoering van een beroep of bedrijf. Bij niet tijdige betaling als evenbedoeld is de opdrachtgever in verzuim zonder dat ingebrekestelling door de leverancier is vereist.
 2) De leverancier is gerechtigd bij een overeengekomen aflevering van gedeelten, na aflevering van het eerste gedeelte, te naast de betaling van de gedeelte tevens de betaling te vragen van de voor de gehele levering gemaakte kosten zoals die van zetwerk, litho's en proeven.
 3) De opdrachtgever is ten alle tijde en ongeacht de overeengekomen betalingscondities, gehouden op eerste verzoek van de leverancier zekerheid te stellen voor de voldoening van de krachtens de overeenkomst aan de leverancier te betalen bedragen. De aangebonden zekerheid zal zodanig moeten zijn, dat de vordering met de eventueel daarop vallende rente en kosten behoorlijk gedekt is en dat de leverancier daarop zonder moeite verhaal op zal kunnen nemen. Een eventueel later onvoldoende gevonden zekerheid aangevuld dient tijdig betaald als in lid 1 van dit artikel bedoeld, is deze wijgens de vordering in de voldoening van het door hem verschuldigde bedrag vanaf de factuurdatum over dit bedrag 12% rente (jaarbasis) verschuldigd. De leverancier is bevoegd een twaalfde deel van deze rente in rekening te brengen over elke maand die de leverancier niet betaald heeft.
 4) Indien de opdrachtgever niet tijdig betaald als in lid 1 van dit artikel bedoeld, is deze wijgens de vordering in de voldoening van het door hem verschuldigde bedrag vanaf de factuurdatum over dit bedrag 12% rente (jaarbasis) verschuldigd. De leverancier is bevoegd een twaalfde deel van deze rente in rekening te brengen over elke maand die de leverancier niet betaald heeft.
 5) Bij niet tijdige betaling als in lid 1 van dit artikel bedoeld, is de opdrachtgever naast het verschuldigde bedrag en de daarop verschreven rente, gehouden tot een volledige vergoeding van zowel buitenrechtelijke als gerechtelijke incassokosten, daaronder begrepen de kosten voor advocaten, deurwaarders en incassobureaus. De buitenrechtelijke kosten worden gesteld op ten minste 15% van de hoofdsom met rente zulks met een minimum van 150,00.

Artikel 8: Wijze van levering; eigendomsvoorbehoud
 1) Tenzij anders is overeengekomen, geschiedt de aflevering ter plaatse waar de leverancier zijn bedrijf uitoefent.
 2) De leverancier is niet gehouden de vervaardigde zaken in gedeelten af te leveren.
 3) De opdrachtgever is gehouden zijn volledige medewerking te verlenen aan de aflevering van de krachtens de overeenkomst door de leverancier te leveren zaken. De opdrachtgever zal ook zonder daartoe te zijn aangemaand in verzuim zijn, indien hij de af te leveren zaken niet na eerste verzoek van de leverancier bij deze ophaalt of, indien na aflevering aan zijn adres is overeengekomen, weigert de af te leveren zaken in ontvangst te nemen.
 4) Iedere levering van zaken door de leverancier aan de opdrachtgever geschiedt onder voorbehoud van de eigendom daarvan totdat de opdrachtgever al hetgeen hem volgens de overeenkomst met de leverancier is gehouden, met inbegrip van rente en kosten.
 5) Indien vervoer van de af te leveren zaken is overeen gekomen, geschiedt dit voor de rekening van de opdrachtgever, tenzij fraanje levering is overeengekomen. De opdrachtgever draagt steeds het risico tijdens het vervoer. Om redelijke redenen kan de opdrachtgever van data door middel van het telefoonnet en elke daarmee vergelijkbare zending met behulp van enig technisch middel. Het aannemen van zaken van de leverancier door de vervoerder, geldt als bewijs dat deze in uiterlijk goede staat verkeren, tenzij het tegendeel uit de vrachtrijbewijs of ontvangstbewijs blijkt.
 6) De leverancier is niet belast met het opslaan van de te leveren zaken, tenzij dit uitdrukkelijk is overeengekomen. Indien opslag plaatsvindt, geschiedt dit voor rekening en risico van de opdrachtgever.

Artikel 9: Termijn van levering
 1) Een door de leverancier opgegeven termijn van levering heeft, tenzij schriftelijk en uitdrukkelijk wordt aangegeven dat het een uiterste termijn betreft, slechts een indicatieve strekking. De leverancier is, ook bij een overeengekomen uiterste termijn, eerst in verzuim nadat de opdrachtgever de hem in gebreke heeft gesteld.
 2) De binding van de leverancier aan een overeenkomst uiterste termijn van levering vervalt indien de opdrachtgever een wijziging in de specificaties van het werk wenselijk of het bepaalde in lid 1 van artikel 12 van deze voorwaarden niet nakomt, tenzij de geringe betekenis van de wijziging of het geringe ophoud van de leverancier niet redelijkerwijs het noodzakelijk is van de aanvankelijke door hem planmatig in de tijd vastgestelde inzet van productiecapaciteit.
 3) De opdrachtgever is bij de uitvoering van de overeenkomst door de leverancier, gehouden al datgene te doen, dat redelijkerwijs nodig of wenselijk is om een tijdige levering van de overeenkomst te bewerkstelligen, met name, en in het bijzonder door het onverwijld beantwoorden van vragen van de leverancier, het voorkomen van gebrekkige toelieferingen als bedoeld in lid 2 van artikel 6 en door het inachtnemen van het bepaalde in lid 1 van artikel 12 en de leden 1 en 2 van artikel 18 van deze leveringsvoorwaarden.
 4) Bij niet-naleving bij de opdrachtgever van het in het vorige lid van dit artikel en het lid 3 van artikel 7 bepaalde, is een overeengekomen uiterste termijn van levering niet meer bindend en is de opdrachtgever in verzuim zonder dat de schriftelijke ingebrekestelling door de leverancier nodig is. De leverancier is alsdan, onverlet de hem toegekende wet toekomende rechten, bevoegd de nakoming van de overeenkomst op te schorten totdat de opdrachtgever dit verzuim heeft hersteld. Daarna zal de leverancier de overeenkomst alsnog binnen een redelijke termijn uitvoeren.

Artikel 10: Onderzoek bij aflevering
 1) De opdrachtgever is gehouden met bekende spoed na aflevering te onderzoeken of de leverancier de overeenkomst deugdelijk is nagekomen en is voorts gehouden de leverancier er terstond schriftelijk van in kennis te stellen, zodra hem het tegendeel blijkt. De opdrachtgever dient het evenbedoeld onderzoek en de desbetreffende kennisgeving te doen binnen uiterlijk 14 dagen na aflevering.
 2) De leverancier is steeds gerechtigd een nieuwe deugdelijke prestatie in de plaats van een eerdere ondeugdelijke prestatie te stellen, tenzij het verzuim niet herstelbaar is.
 3) De nakoming van de overeenkomst geldt tussen partijen als deugdelijk indien de opdrachtgever in gebreke is gebleven het onderzoek of de kennisgeving bedoeld in lid 1 van dit artikel tijdig te doen.
 4) Indien de van het eerste lid van dit artikel bedoelde termijn van 14 dagen naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid ook voor een zorgvuldig en alert opdrachtgever als aanvaardbaar kort moet worden beschouwd, zal deze termijn worden verlengd tot uiterlijk het eerste moment waarop het onderzoek respectievelijk het in kennis stellen van de leverancier voor de opdrachtgever redelijkerwijs mogelijk is.
 5) De prestatie van de leverancier geldt in elk geval tussen partijen als deugdelijk indien de opdrachtgever het geleverde of een gedeelte van het geleverde in gebruik heeft genomen, heeft bewerkt of verwerkt, aan derden heeft geleverd, respectievelijk in gebruik heeft doen nemen, hetgeen aan deze wijzigingen meewerken, indien de inhoud van de door hem te verrichten prestatie althans niet wezenlijk van de oorspronkelijk overeengekomen prestatie afwijkt.

Artikel 11: Inhoud en wijziging overeenkomst
 De opdrachtgever draagt het risico van misverstanden ten aanzien van de inhoud en uitvoering van de overeenkomst indien deze hun oorzaak vinden in door de leverancier niet, niet juist, niet tijdig of onvolledig ontvangen specificaties of andere mededelingen die mondeling of door de opdrachtgever daartoe aangezonden persoon zijn gedaan dan wel zijn overgebracht door middel van enig technisch

middel zoals bijvoorbeeld de telefoon, de fax en soortgelijke transmissiemedia.
Artikel 12: Zet-, druk- of andere proeven
 1) De opdrachtgever is gehouden de door hem al dan niet op zijn verzoek van de leverancier ontvangen zet-, druk- of andere proeven zorgvuldig op fouten en gebreken te onderzoeken en deze met bekende spoed gecorrigeerd of goedgekeurd aan de leverancier terug te zenden.
 2) Goedgekeuring van de proeven door de opdrachtgever geldt als erkenning dat de leverancier de aan de proeven voorafgaande werkzaamheden juist heeft uitgevoerd.
 3) Indien de leverancier niet aansprakelijk voor schijven, fouten en gebreken die ongemerkt zijn gebleven in door de opdrachtgever goedgekeurde of gecorrigeerde proeven.
 4) Elke op verzoek van de opdrachtgever vervaardigde proef wordt naast de overeengekomen prijs in rekening gebracht, tenzij nadrukkelijk is overeengekomen dat de kosten van deze proeven in de prijs zijn inbegrepen.

Artikel 13: Afwijkingen
 1) Afwijkingen tussen enerzijds het geleverde werk en anderzijds het oorspronkelijke ontwerp, tekening, kopij of model respectievelijk de zet-, druk-, of andere proef, kunnen onder de volgende omstandigheden ontstaan:
 a) Indien de leverancier niet aansprakelijk is voor schade, ontbinding van de overeenkomst of schadevergoeding, indien zij van geringe betekenis zijn.
 b) Bij een beoordeling van de vraag of afwijkingen al dan niet als gering moeten worden beschouwd, wordt een representatieve steekproef uit het werk in aanmerking genomen, tenzij het individueel bepaalde zaken betreft.
 3) Afwijkingen die, alle omstandigheden in aanmerking genomen, in redelijkheid geen of een ondergeschikte invloed op de gebruikswaarde van het werk hebben, worden steeds geacht afwijkingen van geringe betekenis te zijn.
 4) Iedere of minderlevering garandeert de leverancier, dat het overeengekomen aantal zijn toegestaan indien zij niet meer of minder bedragen dan de volgende percentages:
 - oplage tot 20.000 eenheden: 10%
 - oplage tot 20.000 en meer: 5%
 meerdere of het minder geleverde aantal wordt in rekening gebracht respectievelijk vermindert.
 5) Afwijkingen in de door de leverancier gebruikte materialen en halfabrikaten die zijn toegestaan volgens de op de levering van deze materialen en halfabrikanten betrekking hebbende algemene verkoopvoorwaarden, worden als afwijkingen van geringe betekenis aangemerkt. De desbetreffende voorwaarden liggen bij de leverancier ter inzage. De leverancier zal de opdrachtgever op diens verzoek kosteloos een exemplaar van deze voorwaarden toezenden.

Artikel 14: Auteursrechten etc.
 1) De opdrachtgever garandeert de leverancier, dat door de overeenkomst met de leverancier en met name door de vervoer van de af te leveren zaken zoals kopij, zetsel, modellen, tekeningen, fotografische opnamen, litho's, films, informatiedragers, computerprogrammatuur, databestanden, fotografische opnamen, litho's, films en soortgelijke productie- en hulpmiddelen ook als de desbetreffende werkzaamheden als afzonderlijke post in het aanbod of op de factuur zijn vermeld.
 4) De door de leverancier volgens zijn vormgeving te leveren of geleverde zaken zoals kopij, zetsel, computerprogrammatuur, databestanden, fotografische opnamen, litho's, films en soortgelijke productie- en hulpmiddelen, evenmin als een tot het wezenlijke van die vormgeving behorend gedeelte daarvan, mogen, ook indien of voor zover op de werktekening, die indzien geen auteursrecht of andere wettelijke bescherming voor de leverancier bestaat, niet zonder diens schriftelijke toestemming in het kader van enig productie proces worden vervoerlijd.
 5) De opdrachtgever verkrijgt na levering door de leverancier het niet-exclusieve recht tot gebruik van de door de leverancier in het kader van de overeenkomst vervaardigde werken in de zin van de Auteurswet 1912 of van werken in de zin van lid 4 van dit artikel. Het evenbedoelde recht tot gebruik is beperkt tot het recht van normaal gebruik van de geleverde zaken en houdt met name niet in het gebruik tot vervoerlijd van deze zaken in het kader van enig productieproces.

Artikel 15: Eigendom produktiemiddelen etc.
 1) Alle door de leverancier vervaardigde zaken zoals produktiemiddel, halfabrikaten en hulpmiddelen en met name zetsel, werktekeningen, modellen, werk- en detailtekeningen, informatiedragers, computerprogrammatuur, databestanden, fotografische opnamen, litho's, clichés, films micro- en macromontages, drukplaten, zeefdrukvormen, diepdruckcilinders, stypen, stansemessen en -vormen, (folie-)preggevormen, stempelplaten en randapparatuur, blijven eigendom van de leverancier, ook als deze als aparte post op de offerte, in het aanbod of op de factuur zijn vermeld.
 2) De leverancier is niet gehouden de in lid 1 bedoelde zaken aan de opdrachtgever af te geven.
 3) De leverancier is niet gehouden de in het eerste lid van dit artikel bedoelde zaken voor de opdrachtgever te bewaren. Indien de leverancier en de opdrachtgever overeenkomstig de aflevering van de zaken wordt bewaard, geschiedt dit voor de duur van ten hoogste een jaar en zonder dat de leverancier instaat voor de geschiktheid tot herhaald gebruik.

Artikel 16: Eigendom opdrachtgever, pandrecht
 1) De leverancier is niet aansprakelijk in het kader van de nakoming van de overeenkomst aan hem toevertrouwd zaken bewaren met de zorg van een goed bewaarder.
 2) Onverminderd het bepaalde in het vorige lid van dit artikel, draagt de opdrachtgever tijdens de bewaring alle risico's ten aanzien van de in lid 1 bedoelde zaken. De opdrachtgever dient desgewenst zelf een verzekering voor dit risico af te sluiten.
 3) De opdrachtgever is gehouden er voor zorg te dragen, dat er voortgaande aan de versterking aan de leverancier van kopij, een tekening, ontwerp, een fotografische opname of een informatiedrager, een duplicaat van deze zaken wordt gemaakt. De opdrachtgever dient deze onder zich te houden voor het geval de afgegeven zaken tijdens de bewaring door de leverancier worden verloren of wegens beschadiging onbruikbaar worden. In dat geval dient de opdrachtgever de leverancier op verzoek tegen

vergoeding van materiaalkosten een nieuw exemplaar te verstrekken.
 4) De opdrachtgever verliest de leverancier pandrecht op alle zaken die in het kader van de nakoming van de overeenkomst met de leverancier door hem in de macht van de leverancier worden gebracht, zulks tot meerdere zekerheid van al hetgeen de opdrachtgever in welke hoedanigheid en uit welke hoofde ook aan de leverancier verschuldigd mocht zijn, niet opisbare en voorwaardelijke schulden daaronder mede begrepen.

Artikel 17: Door de opdrachtgever aangeleverde materialen en producten

1) Indien de opdrachtgever met de leverancier is overeengekomen, dat de opdrachtgever materiaal of producten ter bedrukking of ter verwerking zal aanleveren, dient hij voor deze aanlevering zorg te dragen op een ten behoeve van een normale planmatige productie als tijdig en adequaat te beschouwen wijze. De opdrachtgever zal hiertoe instructies van de leverancier vragen.
 2) De opdrachtgever is gehouden naast het voor de overeengekomen prestatie benodigde materiaal of de daarvoor benodigde producten, tevens een voor de desbetreffende bewerking redelijke hoeveelheid voor te bereiden, inschiet e.d. te leveren. De opdrachtgever zal hiertoe instructies van de leverancier vragen. De opdrachtgever staat er voor in, dat de leverancier een voldoende hoeveelheid zal ontvangen. De bevestiging van ontvangst van het materiaal of de producten door de leverancier houdt niet in erkenning dat een voldoende of de op de vervoersdocumenten vermelde hoeveelheid is ontvangen.
 3) De leverancier is niet gehouden de van de opdrachtgever ontvangen zaken voorafgaande aan de bedrukking of de bewerking, op de geschiktheid hiertoe te onderzoeken.
 4) De leverancier kan niet aansprakelijk worden gesteld voor het te kort schieten in de nakoming van de overeenkomst als dat zijn oorzaak vindt in de nakoming van de overeenkomst als dat zijn oorzaak vindt in buitengewone of in redelijkheid voor de leverancier onvoorzienbare verwerkingsmoeilijkheden voortvloeiend uit de aard van de door de opdrachtgever aangeleverde materialen of producten en de wijze van gebruik of de afwijkingen tussen het aanvankelijke aan de leverancier getoonde monster en het later door de opdrachtgever voor de oplage aangeleverde materiaal of producten.
 5) De leverancier staat niet, voor eigenschappen als houdbaarheid, hechtting, glans, kleur, licht- of kleurechtheid of slijfbaarheid indien de opdrachtgever niet uiterlijk bij het aangaan van de overeenkomst opgave heeft gedaan van de eigenschappen en de aard van de door hem aangeleverde materialen of producten en niet deugdelijke informatie heeft verstrekt over de toegepaste v o o r b e w e r k i n g e n e d e t o e g e p a s t e oppervlaktebewerkingen.
 6) Tenzij uitdrukkelijk anders is overeengekomen, kan de leverancier noch aansprakelijk worden gesteld voor het loslaten, kleven, smelten, veranderen van glans of kleur, noch voor het beschadigen van door hem van de opdrachtgever ontvangen en door hem te bedrukken of te bewerken materialen en producten als deze een voorbewerking hebben ondergaan zoals door het aanbrengen van lak, vernis of anti-smetpoeier.
 7) De opdrachtgever is gehouden de leverancier op bijzondere moeilijkheden of gezondheidsrisico's tijdens de bedrukking of bewerking van de door hem aangeleverde materialen en producten te wijzen.
 8) De leverancier is gerechtigd over resten zoals snijafval etc. van het door de opdrachtgever aangeleverd materiaal en producten te beschikken als ware deze zijn eigendom. De opdrachtgever is op verzoek van de leverancier gehouden de ongebruikte materialen en producten alsmede de evenbedoelde resten bij de leverancier af te halen.

Artikel 18: Overmacht
 1) Toekomstigheden van de leverancier in de nakoming van de overeenkomst met de overeenkomst kunnen niet aan hem worden toegerekend, indien zij niet te wijten zijn aan zijn schuld noch krachtens de wet of anderszins wettelijk het verkeer geldende opvattingen voor zijn rekening komen.
 2) Toekomstigheden van de leverancier in de nakoming van de overeenkomst ten gevolge van oorlog, mobilisatie, onlusten, overstroming, gesloten scheepvaart, andere storingen of andere omstandigheden, nietlevende beperking of stopzetting van de levering door openbare nutsbedrijven, gebrek aan kolen, gas, aardolieproducten of andere middelen tot energieopwekking, brand, machinebreuk en andere ongevallen, stakingen, uitsluitingen, acties van vakbonden, uitvoerbeperkingen, andere maatregelen van overheidsgewalt, nietlevende noodzakelijke materialen en halfabrikaten door derden, opzet of grove schuld van hulppersonen en andere soortgelijke omstandigheden, worden aangemerkt als niet aan de leverancier toe te rekenen en geven de opdrachtgever geen recht tot ontbinding van de overeenkomst of tot schadevergoeding.

Artikel 19: Aansprakelijkheid
 1) De aansprakelijkheid van de leverancier uit hoofde van de overeenkomst met opdrachtgever is beperkt tot een zodanig bedrag als naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid in verhouding staat tot de overeengekomen prijs.
 2) De leverancier is niet aansprakelijk voor schade van welke aard ook die voortvloeit voortdort of nadat opdrachtgever de vervaardigde zaken na aflevering in gebruik heeft genomen, heeft bewerkt of verwerkt, aan derden heeft geleverd, respectievelijk in gebruik heeft doen nemen, heeft doen bewerken of verwerken of aan derden heeft doen leverden.
 3) De leverancier is voorts niet aansprakelijkheid voor schade in de vorm van omzetting of vermindere goedgevoel in het bedrijf of het beroep van de opdrachtgever.
 4) De leverancier is eveneens niet aansprakelijk voor schade aan door hem van de opdrachtgever ontvangen en door de leverancier te bedrukken, te bewerken of te verwerken materiaal of producten, indien de opdrachtgever de leverancier niet uiterlijk bij het aangaan van de overeenkomst opgave heeft gedaan van de eigenschappen en de aard van deze materialen of producten en deugdelijke informatie heeft verstrekt over de toegepaste v o o r b e w e r k i n g e n e d e t o e g e p a s t e oppervlaktebewerkingen.
 5) Indien de leverancier terzake van enige schade, waarvoor hij krachtens de overeenkomst met de opdrachtgever i.c.q. deze leveringsvoorwaarden niet aansprakelijk is, door een derde aansprakelijk wordt gesteld, zal de opdrachtgever hem terzake volledig vrijwaren en de leverancier alles vergoeden wat hij aan deze derde dient te voldoen.

Artikel 20: Geschillen; Scheidsrecht voor de Grafische Industrie

Alle geschillen, welke mochten ontstaan naar aanleiding van de overeenkomsten tussen de opdrachtgever en de leverancier dan wel van nadere tussen hen gesloten overeenkomsten, die niet in onderling overleg tussen partijen kunnen worden opgelost, zullen worden voorgelegd aan de bevoegde rechter in het rechtsgebied waarbinnen de leverancier is gevestigd. De leverancier heeft het recht, in afwijking van het voorgaande, een geschil voor te leggen aan de bevoegde rechter in het gebied waarbinnen de opdrachtgever is gevestigd.

Artikel 21: Toepasselijk recht
 De overeenkomst tussen de leverancier en de opdrachtgever wordt beheerst door het Nederlandse recht. Deze voorwaarden zijn gedeponeerd ter Griffie van de Arrondissements Rechtbank te Leeuwarden.